

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/10988,Dzien-Polskiego-Panstwa-Podziemnego.html>
28.08.2026, 19:21

Strona znajduje się w archiwum.

Dzień Polskiego Państwa Podziemnego

26.09.2011

Dzień Polskiego Państwa Podziemnego jest świętem państwowym, obchodzonym co roku 27 września. Uchwalone zostało 11 września 1998 r. przez Sejm RP.

27 września 1939 roku w oblężonej przez Niemców Warszawie gen. Michał Tokarzewski-Karaszewicz utworzył wraz z grupą oficerów WP Służbę Zwycięstwu Polski – konspiracyjną organizację wojskową, mającą kontynuować walkę przeciwko obydwu okupantom. 4 grudnia 1939 roku gen. Sikorski powołał Związek Walki Zbrojnej z siedzibą w Paryżu jako organizację wojskową o charakterze apolitycznym i ogólnonarodowym. 14 lutego 1942 roku generał Władysław Sikorski przekształcił ZWZ w Armię Krajową (AK). Jednym z głównych zadań dowództwa stało się przyspieszenie akcji scalenia wszystkich grup wojskowych w jedną organizację podległą rządowi RP na uchodźstwie. Najważniejszym celem AK było prowadzenie walki z Niemcami (zgodnie z możliwościami i dostępnymi środkami) oraz przygotowywanie kadr, a następnie sformowanie jednostek wojskowych w celu jawnego wystąpienia przeciw okupantowi w najbardziej sprzyjającym momencie wojny. Tajne struktury podporządkowane rządowi emigracyjnemu nazywano po wojnie Polskim Państwem Podziemnym. Drugiego takiego państwa nie było w całej Europie.

Spotkanie Prezesa IPN z organizacjami kombatanckimi - Warszawa, 26 września 2011

26 września 2011 r., w przeddzień rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego, delegacja Instytutu Pamięci Narodowej na czele z Prezesem Instytutu dr. Łukaszem Kamińskim spotkała się z przedstawicielami Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Fundacji Polskiego Państwa Podziemnego, a także zaproszonymi organizacjami kombatanckimi. Spotkanie odbyło się w siedzibie Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej przy ul. Zielnej 39 w Warszawie.

Prezes IPN, zwracając się do zebranych, powiedział, iż bardzo dobrze ocenia współpracę Instytutu ze Światowym Związkiem Żołnierzy Armii Krajowej. Doskonałym przykładem tej współpracy jest sieć Klubów im. Stefana „Grotu” Roweckiego. Prezes Kamiński poinformował środowiska kombatanckie, że w Instytucie Pamięci Narodowej rozpoczynają się prace nad nowymi projektami poświęconymi Armii Krajowej. Powstanie, we współpracy ze Studium Polski Podziemnej w Londynie, nowa, rozszerzona i opracowana naukowo edycja monumentalnego wydawnictwa „Armia Krajowa w dokumentach”, udokumentowane zostaną inicjatywy z okresu PRL, które prowadziły do upamiętnienia dziejów Armii Krajowej oraz całej konspiracji

niepodległościowej. Powstanie też synteza historii Polski pod okupacjami ze szczególnym uwzględnieniem Polskiego Państwa Podziemnego.

Prezes IPN dr Łukasz Kamiński i
prezes Zarządu Głównego ŚZŻAK
Stanisław Oleksiak

IPN od lat prowadzi badania naukowe nad Polskim Państwem Podziemnym. Efektem tego są monumentalne prace, takie jak monografia Waldemara Grabowskiego „Polska tajna administracja cywilna”, a także inne książki, liczne artykuły w periodykach, materiały edukacyjne dla szkół. Walka formacji podziemnego państwa z okupantami jest tematem konferencji, konkursów, wystaw. Poniżej przedstawiamy wybrane pozycje z dorobku IPN, poświęcone Polskiemu Państwu Podziemnemu.

Książki

- [Administracja cywilna Polskiego Państwa Podziemnego i jej funkcja w okresie powstania warszawskiego, red. Jacek Czaputowicz, Warszawa 2011](#)
- [„Akcja czynna” Polskiego Państwa Podziemnego, red. Waldemar Grabowski, Warszawa 2007](#)
- [Atlas polskiego podziemia niepodległościowego 1944-1956, red. Rafał Wnuk, Sławomir Poleszak, Agnieszka Jaczyńska, Magdalena Śladecka, Warszawa-Lublin 2007](#)
- [Działalność informacyjna Polskiego Państwa Podziemnego, red. Waldemar Grabowski, Warszawa 2003](#)
- [Adam Dziurok, Marek Gałęzowski, Łukasz Kamiński, Filip Musiał, Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989, Warszawa 2010](#)
- [Adam Puławski, W obliczu Zagłady. Rząd RP na Uchodźstwie, Delegatura Rządu RP na Kraj, ZWZ-AK wobec deportacji Żydów do obozów zagłady \(1941-1942\), Lublin 2009](#)
- [Waldemar Grabowski, Polska Tajna Administracja Cywilna 1940-1945, Warszawa 2003](#)
- [Konspiracja i opór społeczny w Polsce 1944-1956. Słownik biograficzny, tom I, Kraków-Warszawa-Wrocław 2002](#)
- [Konspiracja i opór społeczny w Polsce 1944-1956. Słownik Biograficzny, tom II, Kraków - Warszawa - Wrocław 2004](#)
- [Konspiracja i opór społeczny w Polsce 1944-1956. Słownik biograficzny, t. III, Kraków-Warszawa-Wrocław 2007](#)
- [Konspiracja i opór społeczny w Polsce 1944-1956. Słownik biograficzny, t. IV, Kraków-Warszawa-Wrocław 2010](#)
- [Stefan Korboński, W imieniu Rzeczypospolitej..., Warszawa 2009](#)
- [Polskie Państwo Podziemne w Wielkopolsce 1939-1945, t. 1-4, Poznań 2007](#)
- [Protokoły posiedzeń Komitetu dla Spraw Kraju, część 1: 1939-1941, oprac. i red. Waldemar Grabowski, Warszawa 2008,](#)

- [Organy bezpieczeństwa i wymiar sprawiedliwości Polskiego Państwa Podziemnego, red. Waldemar Grabowski, Warszawa 2005](#)
- [Polska 1939-1945. Straty osobowe i ofiary represji pod dwiema okupacjami, red. Tomasz Szarota i Wojciech Materski, Warszawa 2009](#)
- [Wywiad i kontrwywiad Armii Krajowej, red. Władysław Bułhak, Warszawa 2008](#)

Teki edukacyjne

- [Polskie Państwo Podziemne w latach 1939-1941](#)
- [W służbie Ojczyzny. Sylwetka majora Wacława Kopisto \(1911-1993\)](#)

Periodyki:

- [„Pamięć i Sprawiedliwość” nr 2/2002](#)
- [„Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” nr 8-9/2002](#)
- [„Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” nr 5-6/2008](#)
- [„Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” nr 8-9/2009](#)

Dodatki do prasy

- [„Nasz Dziennik”, 28.12.2007 – Polskie Państwo Podziemne](#)

Konkursy

- [Konkurs Historyczny „Polskie Państwo Podziemne 1939-1945 r. w prezentacji multimedialnej” \(dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych województwa śląskiego – 2010\)](#)

Konferencje

- [Międzynarodowa konferencja naukowa „Okupowana Europa. Podobieństwa i różnice” – Warszawa, 10-11 maja 2011](#)

Referaty

- [Bogdan Chrzanowski, Konspiracja na ziemiach polskich zaanektowanych przez III Rzeszę a konspiracja na ziemiach wcielonych do ZSRR w latach 1939-1941](#)
- [Władysław Filar, 27 Wołyńska Dywizja Piechoty Armii Krajowej – fenomen Polskiego Państwa Podziemnego](#)
- [Waldemar Grabowski, Z dziejów Delegatury Rządu RP na Kraj](#)

Film

- [Andrzej Sapija, Polskie Państwo Podziemne \(1939-1945\), dodatek DVD do „Biuletynu IPN” 5-6/2007](#)

Wystawy

- [Burza. Armia Krajowa w 1944 roku](#)
[Następny Strona](#)

